

Az eltűnt boldogság nyomában

KÖNYVKRITIKA - LXII. évfolyam, 24. szám, 2018. június 15.

Roberto Bolaño: A science fiction szelleme. Fordította Kutasy Mercédesz. Jelenkor Kiadó, Budapest, 2017, 266 oldal, 3499 Ft.

Az előszót jegyző Christopher Domínguez Michael inkább akkor jár közel az igazsághoz, mikor „jó ifjúkori regénynek”, és nem akkor, mikor „modern klasszikusnak” nevezi *A science fiction szellemét*. A folyamatosan váltakozó három százból kettő igencsak halvány, a detektívszálnak valójában az égvilágon semmi tétje (a *Vad nyomozó*khöz hasonlítani egyenest merénylet), és a humorban gazdag, váratlan asszociációk közt jócskán megbújnak baltával faragott mondatok is. Ettől azonban még *A science fiction szelleme* összességében szerethető regény marad: elsősorban talán azért, mert Bolaño számos mélysötét tónusú könyvével ellentétben ennek a boldogság az alapélménye. Ez meglehetősen különös tapasztalat, ha a 2666 után olvassuk (lám, a jaussi csavar!) - de talán még inkább, ha magyar irodalmi hagyományon nevelkedtünk. Ahogy Radnóti Sándor Kun Árpád legutóbbi regénye kapcsán megjegyezte, a boldogság tematizálása általában idegen a magyar szépirodalomtól, és inkább „az alacsony (és középfajú) kultúra” termékeire jellemző. Bolaño azonban jócskán rálicitál erre, mikor ágrólszakadt harmadik világbeli fiatalok valószínűtlenül *reményteli* életéről fest hihető képet - mifelénk, mint azt nemrégiben Milbacher Róbert e hasábokon kifejtette, már az is forradalmi tett, ha a nyomorról szóló beszédbe némi humor is elegyedik; hogy ágrólszakadtság és öröm egy keretbe kerüljön, gyakorlatilag lehetetlen.